

**Państwowe Liceum Sztuk Plastycznych
im. Jacka Malczewskiego
42-200 Częstochowa
ul. Pułaskiego 15**

**PROGRAM
WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY
SZKOŁY
rok szkolny 2024/2025**

Opracowali:

dr Elżbieta Antosz

dr Tomasz Florczyk

mgr Renata Kasprzycka

mgr Katarzyna Kot

mgr Katarzyna Przygodzka

mgr Rafał Wroński

Spis treści	str.
Podstawa prawna.....	3
Misja szkoły.....	4
Wstęp.....	5
I. Wizja i cel szkoły.....	5
II. Cele szczegółowe.....	6
III. Uzasadnienie konieczności realizacji celów szczegółowych.....	7
IV. Obszary procesu wychowawczo-profilaktycznego w PLSP	14
V. Organizacja procesu wychowawczo-profilaktycznego w PLSP, sposoby jego realizacji i osiągnięte cele.....	15
VI. Sposoby ewaluacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego Szkoły.....	20
Podpisy autorów programu.....	21
Formuła uchwalenia programu.....	21
Formuła zatwierdzenia programu.....	21
Załączniki	
- Rekomendacje wychowawczo-profilaktyczne CEA na rok szkolny 2024/2025.....	21
- Rekomendacje pedagoga i psychologa szkolnego zawarte w sprawozdaniu z realizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w PLSP im. Jacka Malczewskiego w Częstochowie w roku szkolnym 2023/2024	22
- Diagnoza czynników ryzyka w Państwowym Liceum Sztuk Plastycznych im. Jacka Malczewskiego w Częstochowie na rok szkolny 2024/2025	23

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 1997 r. nr 78, poz. 483) – art. 48, 53, 54, 70,72) ze zmianami (Dz. U. z 2009 r. nr 114, poz. 946)
- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka (proklamowana w dniu 10 grudnia 1948 r.)
- Konwencja o prawach dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. nr 120, poz. 526)
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. nr 256, poz. 2572 ze zmianami), tekst jednolity Dz. U. 2022 poz. 2230
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe, (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082)
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2003 r. nr 118, poz. 1112 ze zmianami), tekst jednolity Dz. U. 2023 poz. 984, obowiązujący (Dz. U. 2024 po. 986)
- **Ustawa z dnia 15 lutego 2024r. o ochronie małoletnich, czyli tzw. „ustawa Kamilka”**
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity – Dz. U. z 2002r.Nr 147, poz. 1231; Dz. U z 2007r. nr 70, poz. 473 ze zmianami), tekst jednolity Dz. U. 2023r. poz. 165, obowiązujący (Dz. U. 2023 r. poz. 2151)
- Ustawa o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich z dnia 1 września 2022 r. (Dz. U. poz. 1700)
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 1994 r. nr 111, poz. 535), tekst jednolity Dz. U. 2022 r. poz. 2123, obowiązujący (Dz. U. z 2024 r. poz. 917)
- Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używaniu tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 1996 r. nr 10, poz. 55 ze zmianami), tekst jednolity Dz. U. 2023 poz. 700, obowiązujący (Dz. U. 2024 r. poz. 1162)
- Ustawa o kulturze fizycznej (tekst jednolity i Dz. U. z 2002 r. nr 4, poz. 31 z późn. zm.)
- Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005r. (Dz. U. z 2005r. nr 179, poz.1485 z późn. zm: Dz. U. z 2006r. nr 7 poz. 47 i 48 ; Dz. U. z 2006r Nr 66 poz.469; nr 120 poz. 826), tekst jednolity (Dz. U. 2023 poz. 1939)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r., poz. 218, 956)
- Ustawa z dnia 28 lipca 2023r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2023 r., poz. 1606)
- Rozporządzenie MEN z dnia 25 sierpnia 2020 w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. poz. 1449)
- Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 10 sierpnia 2023r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i placówek artystycznych (Dz. U. z 2023r. poz. 1333)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz. U. poz. 467), zmiany (Dz. U. z 2024 r. , poz. 1019)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 sierpnia 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. poz. 1386)

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lipca 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. poz. 1593 i 1594)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 11 lutego 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz. U. z 2022r. poz. 367)
- Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 5 listopada 2014 r. w sprawie ramowych statutów publicznych szkół i placówek artystycznych (Dz. U. 2014 r., poz. 1646), tekst jednolity (Dz. U. 1991 nr 95, poz. 425)
- Rozporządzenie MEN z dnia 2 czerwca 2017r. zmieniające rozporządzenie w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego (Dz. U. 2017 nr 67 poz. 1711)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 22 lipca 2022 r. w sprawie wykazu zajęć prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz przez nauczycieli poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz nauczycieli: pedagogów, pedagogów specjalnych, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych (Dz. U. 2022, poz. 1610)
- Rozporządzenie MEiN z dnia 11 sierpnia 2022r. zmieniające rozporządzenie w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy (Dz. U. 2022, poz. 1711), tekst jednolity (Dz. U. 2022 r., poz. 583)

Misja szkoły:

W wychowaniu chodzi właśnie o to, ażeby człowiek stawał się coraz bardziej człowiekiem - o to, ażeby bardziej był, a nie tylko więcej miał, aby więc poprzez wszystko, co ma, co posiada, umiał bardziej i pełniej być człowiekiem, to znaczy, ażeby również umiał bardziej być nie tylko z drugim, ale i dla drugich.

Jan Paweł II
(przemówienie w UNESCO, 02.06.1980)

Każdy z nas w duchu swoim postawił za cel: pracować na polu sztuki. Cel ten wspólny łączy nas w rodzinę, a praca ustawiczna na polu sztuki odkrywa nam powoli tajemnice naszego zawodu i świętość uczucia sztuki, jaka w niej samej spoczywa (...) Trzy są drogi do udoskonalenia ducha i zbliżenia tegoż do tronu Boga: Droga modlitwy, Droga miłości i Droga wiedzy (czyli poznanie prawdy). Na drodze miłości jest szlak sztuki.

Jacek Malczewski,
O powołaniach artystów i zadaniach sztuki (mowa rektorska na otwarcie roku akademickiego 1912/1913 wygłoszona 15.11.1912)

Wstęp

Rodzice są pierwszymi wychowawcami swoich dzieci. Nauczyciele wspomagają ich wszechstronny i harmonijny rozwój, a uczeń akceptuje siebie i jest otwarty na potrzeby drugiego człowieka, żyje nie tylko z drugim, ale i dla drugich.

Wychowanie to wspomaganie i ukierunkowanie rozwoju człowieka do osiągnięcia pełni dojrzałości psychicznej, fizycznej, społecznej i duchowej.

Profilaktyka to zapobieganie różnorodnym problemom, które zagrażają prawidłowemu i zdrowemu życiu oraz likwidują czynniki blokujące i zaburzające zdrowe życie. Profilaktyka winna wspomagać proces wychowania, a wychowanie tworzy integralną całość z wiedzą i kreowaniem umiejętności, poprzez które formuje się osobowość młodego człowieka. Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny jest skierowany do wszystkich członków społeczności szkolnej: uczniów, rodziców, nauczycieli, pedagogów, pielęgniarki, pracowników administracji i obsługi oraz uwzględnia współpracę z organizacjami i instytucjami w środowisku lokalnym. Program obejmuje ogół działań, które zapobiegają niepożądanym zjawiskom w rozwoju i zachowaniu się dzieci i młodzieży oraz całokształt świadomych, zamierzonych i specyficznych działań wychowawców, których celem jest osiągnięcie względnie trwałych zmian w osobowości jednostki wychowanka. Przy opracowaniu Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego uwzględniono:

- obowiązujące akty prawne
- statut szkoły
- koncepcję pracy szkoły
- dotychczasowe doświadczenie szkoły
- wnioski i rekomendacje z nadzoru pedagogicznego oraz ewaluacji wewnętrznej za poprzedni rok szkolny
- diagnozę pracy szkoły
- analizę i diagnozę ankiet skierowanych do pracowników szkoły, uczniów i rodziców/opiekunów prawnych
- analizę czynników ryzyka i chroniących.

I. Wizja i cel szkoły

Podstawowym celem Szkoły wynikającym z niniejszego programu jest wspomaganie uczniów w urzeczywistnieniu w swoim młodzieńczym życiu szerokiego spektrum wartości oraz wychowanie człowieka kulturalnego, tolerancyjnego, szlachetnego, kreatywnego, przedsiębiorczego, otwartego na potrzeby innych; obywatela Europy i uczestnika życia publicznego w Unii Europejskiej. Nasze zadanie postrzegamy w kategoriach przygotowania ucznia do umiejętności samodzielnej i krytycznej oceny zjawisk społecznych, kulturowych i politycznych współczesnego świata.

II. Cele szczegółowe

1. Wspomaganie przez szkołę wychowawczej roli rodziny.
2. Wychowanie do świadomego hołdowania systemowi wartości jakimi są: prawda, dobro i piękno.
3. Wychowanie do aktywnego, obywatelskiego udziału w życiu społecznym.
4. Wychowanie w duchu patriotycznym.
5. Wychowanie zdrowotne i profilaktyka uzależnień od środków psychotropowych, narkotyków, dopalaczy, alkoholu, nikotyny i Internetu.
6. Kształtowanie świadomości zdrowego stylu życia.
7. Bieżąca współpraca z bursami i internatami, w których mieszkają uczniowie naszej szkoły.
8. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.
9. Wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa w szkole.
10. Ochrona dzieci i młodzieży w Sieci.
11. Dyscyplina uczniów – realizacja programu naprawy frekwencji.
12. Wzmacnianie edukacji ekologicznej.
13. Uwrażliwianie młodzieży na potrzeby innych poprzez wolontariat i działalność charytatywną.
14. Stymulowanie rozwoju uczniów utalentowanych.
15. Podejmowanie działań sprzyjających poszerzeniu wiedzy o specyfice szkoły artystycznej.
16. Rozwijanie kompetencji czytelniczych oraz upowszechnienie czytelnictwa wśród uczniów jako sposób na samokształcenie.
17. Koordynacja i integracja nauczania przedmiotów ogólnokształcących i artystycznych.

18. Edukacja i kształtowanie osobowości poprzez współpracę z instytucjami kultury takimi jak teatry, muzea, filharmonie, ośrodki kultury filmowej oraz działalność szkoły na rzecz środowiska lokalnego.
19. Uświadamianie słuszności permanentnego podnoszenia poziomu wykształcenia społeczeństwa.
20. Wyrównanie szans edukacyjnych uczniów.
21. Uświadamianie potrzeby znajomości i stosowania zasad savoir vivre i public relations.
22. Uświadamianie wagi prawa stanowionego i stosowanego jako elementu kształcenia i wychowania obywatelskiego.
23. Wychowanie do tolerancji rozumianej jako niezbywalny aspekt prawny i kulturowy Unii Europejskiej.
24. Wspieranie obcokrajowców uczących się w naszej szkole.

III. Uzasadnienie konieczności realizacji celów szczegółowych

1. Wspomaganie przez szkołę wychowawczej roli rodziny

Wychowanie dzieci jest jednym z największych życiowych wyzwań dla rodziców; tym większym, że zazwyczaj nie mają oni do tego żadnego przygotowania, poza własnym doświadczeniem. W prawidłowo funkcjonujących rodzinach wiedza o tym, jak należy wychować dzieci jest przekazywana z pokolenia na pokolenie, jednak i tutaj mogą zdarzyć się mniejsze lub większe błędy wychowawcze. Zadaniem szkoły jest kształtowanie współpracy między nauczycielem, a rodzicem, by wspomóc ich w wychowaniu. W ramach zajęć przedmiotu wychowanie do życia w rodzinie, uczniowie są przygotowani do podejmowania życiowych decyzji i odpowiedzialnego wypełniania ról rodzinnych. Lekcje WDŻ wspierają kształtowanie hierarchii wartości i przedstawiają obowiązujące normy społeczne.

2. Wychowanie do świadomego hołdowania systemu wartości jakimi są: prawda, dobro i piękno

Spójny system wartości, który ma zapewnić szkoła jest ściśle związany z tradycją głębokiego humanizmu mającego źródło w historii i tradycji kultury europejskiej. Uczniowie winni być tak kierowani przez nauczycieli, aby samodzielnie poznawać najistotniejsze elementy tego systemu i – poprzez dogłębną analizę postaw filozoficznych, kulturowych, obywatelskich – konstruować wyznawane przez siebie zasady. Zadaniem szkoły nie jest

narzucenie uczniom już zdefiniowanej wizji świata, ale pomoc w dotarciu i odkryciu, że najważniejsze jest kierowanie się ku różnie pojętym ideałom klasycznym – dobra, prawdy i piękna.

3. Wychowanie do aktywnego, obywatelskiego udziału w życiu społecznym

Przygotowanie nowego społeczeństwa może dokonywać się tylko w uspołecznionych mikrosystemach wychowawczych, jakimi są klasa i szkoła. Uczeń musi się stać faktycznym podmiotem; szkoła powinna być żywa i twórcza.

Podmiotowość dziecka i młodzieży powinna się wyrażać przede wszystkim w postaci samorządnego działania, wdrażającego do współpracy, wzajemnej pomocy, współodpowiedzialności, ale i samowychowania, samodzielnego twórczego zdobywania wiedzy, umiejętności życiowych i doświadczenia społecznego.

4. Wychowanie w duchu patriotycznym

Fundament wartości rodzinnych, wyniesionych z domu, musi zostać uzupełniony przez wiedzę o narodowej tradycji. Znajomość historii państwa polskiego, wiedza z historii literatury, sztuki, muzyki, znajomość przyrody ojczystej – wszystko to może być powodem do patriotycznej dumy i kształtować poczucie obywatelskiego obowiązku troski o własny kraj, jego tradycje, kulturę i środowisko naturalne.

Wychowanie w duchu patriotycznym powinno stać się podstawą do szczególnych przemyśleń na temat wartości suwerenności, wolności, rozumianych nie jako bezrefleksyjny kult narodowości, ale jako niezbędnych do życia w społeczeństwie zasad wynikających z podstawowych praw człowieka. Historyczny bagaż narodu ma stać się dla uczniów podstawą do krytycznego spojrzenia na całokształt tego, czym jest naród z jego historycznością i doświadczeniem kulturowym oraz na przyjęcie – za profesorem Leszkiem Kołakowskim – myśli, że pamięć narodowa jest równoznaczna z tożsamością człowieka jako istoty niezależnej.

5. Wychowanie zdrowotne i profilaktyka uzależnień od środków psychotropowych, narkotyków, dopalaczy, alkoholu, nikotyny i Internetu

Szkoła sprzyja w osiągnięciu zdrowia i dobrego samopoczucia, zarówno fizycznego jak i psychicznego ucznia. Profilaktyka uzależnień ma wykraczać poza standardowe metody spotkań i pogadańk uświadamiających zagrożenia płynące z uzależnień, ale przede wszystkim – na pokazywaniu alternatywy dla wszelkiego rodzaju zachowań niebezpiecznych i kierowaniu postaw uczniów w stronę kreatywnego działania.

6. Kształtowanie świadomości zdrowego stylu życia

Szkoła dba o bezpieczeństwo oraz promowanie zdrowego stylu życia w sferze fizycznej i psychicznej uczniów. Sytuacja pandemii i wymuszonej przez nią izolacji społecznej ma niewątpliwy wpływ na rozwój zachowań patologicznych, sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa. „Otwarty gabinet psychologa i pedagoga” jest inicjatywą, która ma służyć wsparciu uczniów i ich rodziców w rozwiązywaniu codziennych problemów. Dyżury zatrudnionych w szkole specjalistów zostaną rozszerzone w ramach indywidualnych potrzeb każdego członka społeczności szkolnej.

7. Bieżąca współpraca z bursami i internatami, w których mieszkają uczniowie naszej szkoły

Między szkołą, bursami i internatami powinien być zapewniony sprawny przepływ informacji, m.in. dostęp do ocen, frekwencji. Uczniowie zamieszkujący te placówki powinni aktywnie uczestniczyć w życiu społeczności, co przyczyni się do wzmocnienia poczucia ich wartości, a tym samym zapobiegnie wykluczeniu i uzależnieniom.

8. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

Przemoc zawsze uderza w godność jednostki i wykracza poza przyjęte przez społeczeństwo normy. Każdy człowiek ma prawo do życia w środowisku rodzinnym wolnym od przemocy, która jest naruszeniem praw i dóbr osobistych. Dzieci i młodzież mają prawo do wzrastania w bezpiecznym środowisku, wolnym od przemocy, a obowiązkiem dorosłych jest im to zapewnić. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie wymaga wnikliwego rozumienia złożoności zjawisk występujących w życiu rodzinnym, jak i szczególnej troski i rozwagi w trakcie interwencji.

9. Wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa w szkole

Zapobieganie agresji i przemocy wśród dzieci i młodzieży to złożony problem, który wymaga czasu oraz zaangażowania wielu osób. Ważną sprawą jest pokazanie młodym ludziom, że przy odrobinie dobrej woli, w kulturalny sposób można rozwiązać każdy problem, nie obrażając przy tym drugiej osoby i nie krzywdząc jej. Podstawą do takich rozwiązań jest zaufanie do drugiego człowieka, uczenie szacunku i tolerancji dla wszelkich odmienności.

10. Ochrona dzieci i młodzieży w Sieci

Potrzeba bezpieczeństwa należy do najważniejszych potrzeb psychicznych człowieka. Korzystanie z Internetu ma swoje nieocenione zalety, jednak nie jest wolne od zagrożeń. Zadaniem szkoły jest wskazanie młodzieży właściwego sposobu użytkowania i poszukiwania informacji w Sieci.

11. Dyscyplina uczniów – realizacja programu naprawy frekwencji

Frekwencja uczniów stanowi rzeczywisty problem, który wpływa na negatywne zachowania uczniów, brak poczucia obowiązkowości i sumienności, co w konsekwencji przekłada się na wyniki w nauce oraz jakość pracy szkoły. Zadaniem szkoły jest uświadomienie młodym ludziom, że regularne uczestniczenie w zajęciach szkolnych, punktualność, obowiązkowość, samodyscyplina to cechy, które będą procentować w przyszłości w ich życiu osobistym i pracy zawodowej. Powinna zatem zostać zwiększona skuteczność działań wychowawczych z zakresu przeciwdziałania niskiej frekwencji.

12. Wzmocnienie edukacji ekologicznej

Edukacja ekologiczna odgrywa ważną rolę we współczesnym świecie. Bez krzewienia postaw proekologicznych środowisko naturalne w Polsce będzie zagrożone. Aby młody człowiek mógł troszczyć się o środowisko i traktować je jako wartość, musi najpierw dostrzec otaczający go świat, jego piękno, a także skutki jakie wywołuje działalność człowieka i powstające przy tym zagrożenia. Musi rozumieć i prawidłowo interpretować wzajemne relacje między środowiskiem, a działalnością człowieka.

13. Uwrażliwienie młodzieży na potrzeby innych poprzez wolontariat i działalność charytatywną

Wpisana do statutu szkoły działalność charytatywna i wolontaryjna ma uświadamiać uczniom konieczność zaangażowania się w pracę na rzecz innych. Poprzez dobrowolną, bezinteresowną, świadomą pracę dla potrzebujących uczniów uzyska liczne korzyści niematerialne: satysfakcję, spełnienie swoich marzeń, zyska nowych przyjaciół, zdobędzie wiedzę i nowe umiejętności.

14. Stymulowanie rozwoju uczniów utalentowanych

Wyróżniający się wyjątkowymi zdolnościami uczniowie, z którymi szkoła wiąże duże nadzieje, zasługują na szczególną uwagę. Powinnością nauczyciela jest zadbanie o to, aby uczeń obdarzony konkretnymi talentami mógł się wszechstronnie i harmonijnie rozwijać; poprzez ułatwienie mu dostępu do konkursów, wystaw i projektów artystycznych, ale także poprzez dbanie o jego świadomość i właściwe postrzeganie roli pracy w rozwijaniu własnego talentu.

15. Podejmowanie działań sprzyjających poszerzeniu wiedzy o specyfice szkoły artystycznej

Szkolnictwo artystyczne w Polsce wyróżnia się zróżnicowaną i zindywidualizowaną specyfiką. Najlepszą wiedzę o wymaganiach szkoły posiadają nauczyciele przedmiotów artystycznych oraz pracujący w danej placówce specjaliści szkolni. To właśnie do nich uczniowie zgłaszają swoje przemyślenia związane z chęcią kontynuacji lub wątpliwościami wynikające z ewentualnego dalszego kształcenia artystycznego. Często rodzice nie są w stanie wesprzeć swojego dziecka w podjęciu decyzji związanej z dalszym kształceniem artystycznym. Więc zadaniem szkoły jest wskazanie młodym ludziom odpowiedniej drogi, przy pełnym wsparciu psychologicznym. Należy brać pod uwagę ogromną wrażliwość uczniów i uświadamiać im związek pomiędzy ich sposobem myślenia, a możliwościami osiągnięcia w przyszłości sukcesu artystycznego.

16. Rozwijanie kompetencji czytelniczych oraz upowszechnienie czytelnictwa wśród uczniów jako sposób na samokształcenie

Prowadzone od lat badania na temat stanu czytelnictwa w kraju jednoznacznie wskazują gwałtowny spadek zainteresowania książką. Zadaniem szkoły jest ciągle uświadamianie uczniów o roli słowa pisanego jako absolutnej podstawy kultury zachodniej, o korzyściach płynących z traktowania literatury jako najistotniejszej ze sztuk stymulujących samorozwój jednostki. Nauczyciele wszystkich przedmiotów powinni postrzegać to zadanie jako misję, z wypełniania której uczniowie będą czerpać najrozleglejsze korzyści.

17. Koordynacja i integracja nauczania przedmiotów ogólnokształcących i artystycznych

W nauczaniu integracja polega na uświadomieniu związków między wszystkimi przedmiotami, co doprowadza uczniów do syntezy wiedzy z różnych dziedzin, ukazując im scalony obraz rzeczywistego świata. Nauczanie artystyczne jest częścią szeroko pojętej

humanistyki, nauk przyrodniczych i społecznych, dlatego taka synteza jest niezbędna do całościowego postrzegania nauki i sztuki.

18. Edukacja i kształtowanie osobowości poprzez współpracę z instytucjami kultury takimi jak teatry, muzea, filharmonie, ośrodki kultury filmowej oraz działalność szkoły na rzecz środowiska lokalnego

Nauczanie i wychowanie odbywa się również poprzez żywy kontakt z szeroko pojętą kulturą, bezpośrednio w niej uczestnictwo i współtworzenie. Uczeń powinien w naturalny sposób poprzez różne teksty kultury poszerzać swą wiedzę, łącząc ją z wiedzą poznawaną podczas procesu kształcenia w szkole. Temu służą również wymiany międzynarodowe uczniów i nauczycieli szkół artystycznych. Należy podkreślić w całym procesie kształcenia, jak bardzo kontakt z żywą kulturą wpływa na kształtowanie osobowości oraz wykazać, że czynne uczestnictwo w wydarzeniach kulturalnych jest wprost proporcjonalne do nabytej wiedzy o kulturze.

19. Uświadamianie słuszności permanentnego podnoszenia poziomu wykształcenia społeczeństwa

Edukacja jest głównym narzędziem umożliwiającym nabycie wiedzy i umiejętności co w rezultacie stanowi fundament do osiągnięcia wysokiego poziomu rozwoju społecznego. Zachodzące zmiany gospodarcze, społeczne i technologiczne mają bezpośredni wpływ na stale zmieniające się potrzeby rynku pracy, co powoduje potrzebę ciągłego dostosowywania kwalifikacji zawodowych do tych zmian oraz przygotowania uczniów do wyboru optymalnego zawodu i kierunku kształcenia.

20. Wyrównanie szans edukacyjnych uczniów

Edukacja włączająca dąży do wspierania procesu rozwoju każdego dziecka. Zadaniem szkoły jest rozpoznanie i wspieranie różnorodnych potrzeb uczniów. Kluczowym czynnikiem w nauczaniu jest elastyczność, czyli uznanie, że dzieci uczą się w różnym tempie, a nauczyciele potrzebują umiejętności, aby w elastyczny sposób wspierać proces uczenia się. Ma to skutkować niwelowaniem różnic wynikających – w ocenie szkoły – z wcześniejszych zaniedbań.

21. Uświadamianie potrzeby znajomości i stosowania zasad *savoir vivre* i *public relations*

Nawyki związane z szeroko pojętą kulturą osobistą kształtuje się od najmłodszych lat. Nabyte w dzieciństwie i szkolnej młodości postawy pozostają na dalsze lata życia, dlatego znajomość podstawowych zasad powinna być wdrażana jak najwcześniej.

Akceptacja norm „dobrego zachowania” daje nam poczucie bezpieczeństwa, ułatwia życie społeczne oraz jest pomocne w podtrzymywaniu dobrych relacji międzyludzkich.

Umiejętne stosowanie zasad *public relations* pozwoli wykreować pozytywny wizerunek społeczności, którą się reprezentuje, a w konsekwencji – również swój własny.

22. Uświadamianie wagi prawa stanowionego i stosowanego jako elementu kształcenia i wychowania obywatelskiego

Kompetencje uczniów szkoły w ramach kształcenia obywatelskiego muszą również dotyczyć ich edukacji w ramach podstawowej znajomości prawa. Świadomość wagi i hierarchii aktów prawnych (począwszy od Deklaracji Praw Człowieka i obywatela oraz Konstytucji) jest niezbędnym elementem służącym właściwemu rozpoznawaniu miejsca człowieka w kraju i na świecie. Włączanie elementów edukacji prawnej do programu nauczania i programu wychowawczo-profilaktycznego powinno stać się ważną częścią procesu edukacyjnego.

23. Wychowanie do tolerancji rozumianej jako niezbywalny aspekt prawny i kulturowy Unii Europejskiej

Szkoła wspiera uczniów w dążeniu do zachowania postaw tolerancyjnych zgodnie ze standardami obowiązującymi w krajach Wspólnoty Europejskiej. Edukowanie odpowiedzialnego i otwartego na inność, doceniającego wolność i wyrażającego szacunek dla godności ludzkiej – to klucz do zapobiegania konfliktom i rozwiązywania ich poprzez zasadę niestosowania przemocy. Za najbardziej skuteczny sposób zapobiegania nietolerancji uznaje się edukację.

24. Wspieranie obcokrajowców uczących się w naszej szkole

Szkoła wspiera młodzież pochodzącą ze środowisk migracyjnych w zakresie wychowawczym, językowym, poznawczym, edukacyjnym, socjalnym i kulturowym oraz przykłada dużą wagę do równego traktowania wszystkich uczniów.

IV. Obszary procesu wychowawczo-profilaktycznego w PLSP

Działalność wychowawcza

1. Kształtowanie postaw prozdrowotnych wspieranie edukacji i programów mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.
2. Kształtowanie wśród uczniów hierarchii systemu wartości w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych w życiu.
3. Kształtowanie wśród uczniów właściwych postaw wobec prawa oraz obowiązków społecznych i edukacyjnych.
4. Kształtowanie więzi ze szkołą, wzmacnianie wśród uczniów więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną.
5. Kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, opierającego się na budowaniu prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów, nauczycieli, wychowawców i rodziców oraz opiekunów.
6. Kształtowanie relacji interpersonalnych - doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami i opiekunami prawnymi.
7. Kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych - poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym.

Działalność profilaktyczna

1. Promowanie zdrowego stylu życia.
2. Kształtowanie nawyków prozdrowotnych.
3. Rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym sięganie przez uczniów po substancje psychoaktywne, alkohol, wyroby nikotynowe oraz leki bez uzasadnionych wskazań lekarskich.
4. Eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej.
5. Kształtowanie wśród uczniów właściwych nawyków oraz higieny korzystania z multimediiów oraz zasad bezpiecznego korzystania z Sieci oraz środków komunikacji internetowej.
6. Wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość.
7. Uczenie sposobów wyrażania własnych emocji, komunikowania potrzeb i trudności oraz radzenia sobie ze stresem.
8. Uczenie dbałości o zdrowie psychiczne oraz wzmacnianie poczucia oparcia w najbliższym środowisku (rodzina, nauczyciele, specjaliści) w sytuacjach trudnych.

V. Organizacja procesu wychowawczo-profilaktycznego w PLSP, sposoby

jego realizacji i osiągnięte cele

Lp.	Zadania wychowawcze	Sposoby realizacji	Osiągnięte cele
1.	Okresowe posiedzenia Zespołu Wychowawczego.	a) przedstawienie i zatwierdzenie planu pracy Zespołu Wychowawczego b) opracowanie tematów zajęć z wychowawcą oraz planów pracy wychowawczej c) analiza postępów w nauce i frekwencji d) omówienie bieżących spraw szkolnych e) omówienie ważniejszych wydarzeń z życia klas i szkoły	1. Zwiększenie skuteczności działań wychowawczych. 2. Integracja wychowawców.
2.	Wdrażanie uczniów do samorządności i życia w demokratycznym społeczeństwie.	a) wybory Samorządów Klasowych i Samorządu Uczniowskiego b) przypomnienie obowiązującego Statutu, Regulaminu Szkoły w tym regulaminu wewnątrzszkolnych zasad oceniania z poszczególnych przedmiotów i kryteriów ocen z zachowania, Regulaminu Samorządu Uczniowskiego c) uwzględnianie w decyzjach Rady Pedagogicznej opinii Samorządu Uczniowskiego d) spotkania Dyrekcji z Samorządem Uczniowskim w celu zapoznania się z planami i zadaniami	1. Wychowanie do aktywnego, obywatelskiego udziału w życiu społecznym.
3.	Wykorzystanie umiejętności i możliwości uczniów w pracach na rzecz szkoły i środowiska.	a) dbanie o wystrój klas, korytarzy i pracowni b) organizowanie imprez i uroczystości szkolnych c) sprzedaż prac wykonywanych przez uczniów podczas świątecznego kiermaszu	1. Kształtowanie rozwoju uczniów utalentowanych. 2. Działalność szkoły na rzecz środowiska lokalnego. 3. Angażowanie rodziców w życie szkoły.
4.	Informowanie młodzieży na bieżąco o: wynikach w nauce, frekwencji, przeglądach plastycznych, wystawach, olimpiadach,	a) rozmowa z uczniami b) wywieszanie plakatów c) ogłoszenia przez radiowęzeł	1. Motywowanie uczniów do nauki. 2. Podniesienie jakości pracy szkoły.

	konkursach, przyznanych stypendiach, pomocy socjalnej.		
5.	Kontynuowanie wypracowanego ceremoniału szkoły.	<p>a) przyjęcie uczniów klas pierwszych w poczet PLSP i otoczenie ich szczególną opieką</p> <p>b) obchody Dnia Patrona Szkoły</p> <p>c) wręczenie rodzicom absolwentów PLSP listów gratulacyjnych będących uznaniem za postępy w nauce i dobre wychowanie ich dzieci oraz dyplomów uznania za prace na rzecz szkoły</p> <p>d) udział pocztu sztandarowego w ważnych szkolnych uroczystościach</p>	<p>1. Pielęgnowanie tradycji szkolnych.</p> <p>2. Wspomaganie przez szkołę wychowawczej roli rodziny.</p> <p>3. Wychowanie w duchu patriotycznym.</p>
6.	Otoczenie uczniów opieką socjalną.	a) przyznanie zapomóg w miarę możliwości szkoły i Rady Rodziców (zapomogi świąteczne i dofinansowania plenerów)	1. Wspieranie ucznia i jego rodziny w przezwyciężeniu trudnej sytuacji życiowej.
7.	Dbłość o zdrowie uczniów.	<p>a) pogadanki na zajęciach z wychowawcą, lekcjach biologii i WDŻ nt. zdrowego trybu życia, chorób zakaźnych i cywilizacyjnych</p> <p>b) propagowanie wśród uczniów zdrowego stylu życia</p> <p>c) weryfikacja i uzupełnienie informacji dotyczących zdrowia uczniów</p>	<p>1. Kształtowanie świadomości zdrowego stylu życia.</p> <p>2. Wspomaganie przez szkołę wychowawczej roli rodziny.</p>
8.	Zapobieganie uzależnieniom, przestępczości, przemocy i agresji w szkole.	<p>a) pogadanki na zajęciach z wychowawcą nt; bezpieczeństwa w szkole, uzależnień, przemocy, agresji, bezpiecznego korzystania z zasobów dostępnych w Internecie</p> <p>b) zgłaszanie zaobserwowanych sytuacji i usterek naruszających bezpieczeństwo</p> <p>c) informowanie wychowawcy klasy lub nauczyciela dyżurującego o pozytywnych lub negatywnych zachowaniach uczniów</p>	<p>1. Wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa w szkole.</p> <p>2. Odpowiedzialne korzystanie z informacji dostępnych w Sieci.</p> <p>3. Kształtowanie świadomości zdrowego stylu życia.</p>
9.	Czynny udział rodziców w życiu szkoły.	<p>a) wybory do Rady Rodziców</p> <p>b) okresowe spotkania Rady Rodziców z Dyrekcją Szkoły oraz zebrania z rodzicami</p> <p>c) indywidualne spotkania rodziców/ opiekunów prawnych z nauczycielami</p> <p>d) zapoznanie rodziców/ opiekunów prawnych z dokumentami obowiązującymi w szkole</p>	<p>1. Podniesienie jakości pracy szkoły.</p> <p>2. Integracja działań szkoły i rodziców.</p> <p>3. Wyrównanie szans edukacyjnych uczniów.</p> <p>4. Wspomaganie przez szkołę wychowawczej roli rodziny.</p>

		<p>e) bieżące informacje o niepokojących nieobecnościach uczniów, ocenach niedostatecznych, nieklasyfikowaniach</p> <p>f) zapraszanie rodziców do udziału w uroczystościach szkolnych i klasowych</p>	
10.	Wzmacnianie więzi narodowych.	a) poznanie tradycji narodowej, podkreślenie roli tej tematyki na zajęciach z wychowawcą	1. Wychowanie w duchu patriotycznym.
11.	Kształcenie umiejętności komunikacyjnych, integracji, współpracy z innymi i pomocy potrzebującym.	<p>a) kształcenie umiejętności komunikacyjnych</p> <p>b) zachęcanie uczniów do udziału w wolontariacie i podejmowania działań charytatywnych</p> <p>c) zadbanie o integrację zespołu klasowego podczas wyjazdów plenerowych</p>	<p>1. Umiejętność sprawnego porozumiewania się.</p> <p>2. Uwrażliwienie młodzieży na potrzeby innych poprzez wolontariat i działalność charytatywną.</p> <p>3. Zespoleńcze społeczności klasowej.</p>
12.	Wzmacnianie systemu wartości obowiązującego w szkole.	<p>a) kształtowanie nawyków bezpiecznego zachowania na terenie szkoły</p> <p>b) kontynuacja działań wychowawczych z zakresu przeciwdziałania niskiej frekwencji</p> <p>c) zwracanie uwagi na poszanowanie mienia społecznego</p> <p>d) zapoznanie uczniów z kryteriami ocen zachowania, zasadami klasyfikowania i oceniania oraz wymaganiami edukacyjnymi</p> <p>e) zapoznanie uczniów z zasadami i normami obowiązującymi w szkole</p>	<p>1. Wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa w szkole.</p> <p>2. Dyscyplina uczniów – realizacja programu naprawy frekwencji.</p>
13.	Kształtowanie nawyku dbania o środowisko przyrodnicze, w którym żyjemy	<p>a) kształtowanie podczas zajęć z wychowawcą i pozostałych przedmiotach właściwych postaw ekologicznych, odpowiedzialności za obecny i przyszły stan środowiska</p> <p>b) obowiązkowa segregacja śmieci na terenie szkoły</p>	1. Wzmacnianie edukacji ekologicznej.
14.	Rozpoznanie indywidualnych potrzeb uczniów oraz analiza	a) organizowanie pomocy koleżeńskiej przez wychowawcę klasy	1. Indywidualne dostosowanie metod pracy do możliwości ucznia.

	przyczyn niepowodzeń szkolnych.	<p>b) weryfikacja i uzupełnienie informacji dotyczących specjalnych wymagań ucznia w sytuacjach szkolnych</p> <p>c) systematyczna współpraca pedagoga i psychologa szkolnego z wychowawcami klas w identyfikowaniu i rozwiązywaniu problemów uczniów</p> <p>d) utrzymanie stałego kontaktu z wychowawcami uczniów zamieszkujących w bursach i internatach</p> <p>e) angażowanie młodzieży zamieszkującej w bursach i internatach do aktywnego uczestniczenia w życiu społeczności szkolnej</p> <p>f) wspieranie uczniów pochodzących ze środowisk migracyjnych</p>	<p>2. Wyrównanie szans edukacyjnych.</p> <p>3. Podniesienie efektów nauczania.</p> <p>4. Bieżąca współpraca z bursami i internatami, w których mieszkają uczniowie naszej szkoły.</p> <p>5. Zapobieganie wykluczeniu społecznemu i uzależnieniom.</p> <p>6. Wspomaganie przez szkołę wychowawczej roli rodziny.</p> <p>7. Wspieranie obcokrajowców uczących się w naszej szkole.</p>
15.	Rozwijanie samoświadomości uczniów w ich dążeniu do kształtowania systemu wartości.	a) udział młodzieży w zajęciach WDŻ	1. Wspieranie przez szkołę wychowawczej roli rodziny.
Lp.	Zadania profilaktyczne	Sposoby realizacji	Osiągnięte cele
1.	Dbłość o zdrowie psychiczne i fizyczne uczniów.	<p>a) przedstawienie rodzicom założeń profilaktyki realizowanej w szkole</p> <p>b) organizowanie zajęć psychoedukacyjnych z psychologami i pedagogiem w ramach zajęć z wychowawcą</p> <p>c) pogadanki na temat wpływu nikotyny na organizm człowieka podczas zajęć z wychowawcą oraz zajęć WF</p> <p>d) pogadanki na temat wpływu alkoholu i innych używek na organizm człowieka</p> <p>e) przekazywanie uczniom w ramach zajęć WDŻ informacji dotyczących Płodowego Zespołu Alkoholowego FAS</p> <p>f) przeciwdziałanie zaburzeniom odżywiania (anoreksja i bulimia) wśród dziewcząt</p> <p>g) przeprowadzenie zajęć w ramach WDŻ pt: „Choroby przenoszone drogą płciową”</p> <p>h) rozwijanie nawyku poszanowania zdrowia swojego i innych oraz troski o jego ochronę</p>	<p>1. Kształtowanie świadomości zdrowego stylu życia.</p> <p>2. Pedagogizacja rodziców.</p> <p>3. Wspomaganie przez szkołę wychowawczej roli rodziny.</p> <p>4. Zwiększenie poziomu adaptacji obcokrajowców uczących się w naszej szkole.</p>

2.	<p>Profilaktyka zdrowia psychicznego i równowagi emocjonalnej uczniów.</p>	<p>a) profilaktyka zdrowia psychicznego uczniów ze szczególnym uwzględnieniem obserwowanego spadku kondycji emocjonalnej wśród młodzieży b) organizacja zajęć dla uczniów oraz szkoleń dla nauczycieli w zakresie przeciwdziałania i reagowania wobec zachowań ryzykownych uczniów c) organizacja warsztatów psychoprofilaktycznych dla uczniów oraz prelekcji dla rodziców przez pedagoga/psychologów szkolnych w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom d) organizacja zajęć psychoprofilaktycznych dla uczniów w zakresie przeciwdziałania przemocy rówieśniczej e) organizacja zajęć psychoedukacyjnych poświęconych fizjologicznym uwarunkowaniom stresu i sposobom jego regulowania e) kształtowanie u uczniów umiejętności psychospołecznych, m.in. komunikacji, asertywności, radzenia sobie ze stresem, samokontroli i krytycznego myślenia oraz nieulegania presji grup f) utrzymywanie kontaktów przez wychowawców klas i pedagoga szkolnego z pracownikami burs, intermatów i ośrodków opiekuńczo-wychowawczych w sprawach uczniów PLSP przebywających w ww. placówkach</p>	<p>1. Kształtowanie świadomości zdrowego stylu życia. 2. Ochrona dzieci i młodzieży przed przemocą ukierunkowana na przeciwdziałanie agresji rówieśniczej oraz hejtowi w Sieci. 3. Poznanie sposobów zachowania się w sytuacjach trudnych i rozwiązywania problemów. 4. Zapobieganie depresji i działaniom autodestrukcyjnym wśród uczniów. 7. Wspomaganie przez szkołę wychowawczej roli rodziny.</p>
3.	<p>Zapobieganie przemocy i niedostosowaniu społecznemu oraz podnoszenie świadomości i bezpieczeństwa uczniów w Sieci.</p>	<p>a) realizowanie w szkole procedur bezpieczeństwa „Niebieskiej Karty” oraz Standardów Ochrony Małoletnich, ilekroć zagrożone jest bezpieczeństwo uczniów b) informowanie uczniów i rodziców o możliwościach współpracy ze szkołą w przypadku zagrożenia przemocą. c) udostępnianie informacji, oraz organizacja pomocy instytucjonalnej dla uczniów w sytuacjach zagrożenia przemocą, przestępczością i uzależnieniami d) integracja zespołów klasowych oraz przeciwdziałanie wykluczeniu i agresji rówieśniczej</p>	<p>1. Dyscyplina uczniów – realizacja programu naprawy frekwencji. 2. Wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa w szkole. 3. Wspieranie ucznia podczas pojawienia się sytuacji trudnych. 4. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i przemocy rówieśniczej. 5. Ochrona dzieci i młodzieży w Sieci.</p>

	<p>e) przeciwdziałanie lekceważeniu obowiązków szkolnych przez realizację założeń szkolnego programu naprawy frekwencji</p> <p>f) interwencje wychowawców klas, pedagoga / psychologa szkolnego</p> <p>g) diagnozowanie przyczyn absencji uczniów, zawieranie kontraktów wychowawczych z uczniami z niską frekwencją</p> <p>h) propagowanie wśród uczniów bezpiecznych zachowań w Sieci oraz konstruktywnego wykorzystywania technologii informacyjnych, w szczególności w ramach zajęć realizowanych przez nauczycieli informatyki i projektowania multimedialnego</p>	6. Wspomaganie przez szkołę wychowawczej roli rodziny.
--	---	--

VI. Sposoby ewaluacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego Szkoły:

- obserwacje dokonywane przez wychowawców klas, wychowawców wspierających, nauczycieli, pedagoga / psychologa szkolnego, uczniów i rodziców.
- ankiety dla uczniów, rodziców i nauczycieli.
- uzyskiwanie informacji zwrotnych od uczniów, rodziców i nauczycieli o potrzebach i problemach w trakcie bieżącej pracy wychowawczej.
- analiza trudności wychowawczych, problemów szkolno-środowiskowych i profilaktycznych przeprowadzona przez pedagoga / psychologów szkolnych, na podstawie danych uzyskiwanych od nauczycieli, wychowawców klas, wychowawców wspierających, rodziców i uczniów.
- roczne sprawozdanie z realizacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego Szkoły.

Podpisy autorów Programu Wychowawczo – Profilaktycznego Szkoły:

dr Elżbieta Antosz .....

dr Tomasz Florczyk.....

mgr Renata Kasprzycka .....

mgr Katarzyna Kot.....

mgr Katarzyna Przygodzka .....

mgr Rafał Wroński .....

Program Wychowawczo – Profilaktyczny Szkoły został uchwalony przez:

a) Radę Rodziców – dnia .....

podpis .....

b) Radę Pedagogiczną – dnia .....

podpis .....

c) Dyrektora Szkoły – dnia .....

podpis i pieczęć .....

Program Wychowawczo - Profilaktyczny Szkoły został zatwierdzony przez:

Dyrektora Szkoły – dnia .....

podpis i pieczęć .....

ZAŁĄCZNIK 1

Rekomendacje wychowawczo-profilaktyczne CEA na rok 2024/2025

1. Współpraca między nauczycielami przedmiotów artystycznych, a nauczycielami przedmiotów ogólnokształcących w szkołach artystycznych oraz wychowawcami burs

Uczeń szkoły artystycznej ma kontakt z szerokim gronem nauczycieli i wychowawców, zarówno w zakresie przedmiotów ogólnokształcących, artystycznych, jak i oddziaływań wychowawczych. Dla prawidłowego rozwoju i efektywnej edukacji uczniów niezbędna jest ścisła współpraca między nauczycielami wszystkich specjalności oraz wychowawcami. Ma to szczególne znaczenie w przypadku wspomaganie uczniów szczególnie

uzdolnionych, ale o specjalnych potrzebach edukacyjnych oraz uczniów doświadczających trudności emocjonalnych lub wychowawczych. Zakres współpracy nauczycieli przedmiotów ogólnokształcących z nauczycielami przedmiotów artystycznych i wychowawcami powinien obejmować każdą sferę funkcjonowania uczniów, tzn. zarówno w wymiarze organizacji zarówno pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w wymiarze interwencji wynikających z doświadczenia przez ucznia sytuacji trudnych oraz w wymiarze wspomagania jego rozwoju zarówno intelektualnego, poznawczego czy społecznego.

2. Profilaktyka zdrowia fizycznego uczniów szkół artystycznych

Zdrowie fizyczne uczniów szkół baletowych jest bardzo istotnym aspektem kształcenia artystycznego, bowiem dobra kondycja fizyczna stanowi fundament sprawności tanecznych. Natomiast problematyka zdrowia fizycznego wśród uczniów szkół muzycznych i plastycznych nie wybrzmiewa dostatecznie mocno, a temat jest ważny z punktu widzenia zarówno teraźniejszego, jak i przyszłego dobrostanu psychofizycznego artysty. Czynne uprawianie i uczenie się sztuki może wywoływać liczne urazy i przeciążenia fizyczne, które zalicza się do ryzyka zawodowego. Jednak o przeciwdziałaniu owemu ryzyku zarówno uczniowie, jak i nauczyciele przedmiotów artystycznych mają często wiedzę niewystarczającą. Dlatego wskazana jest ścisła współpraca w tym zakresie kadry pedagogicznej szkół artystycznych z nauczycielami wychowania fizycznego i/lub innymi specjalistami w zakresie zdrowia fizycznego, w celu pogłębienia i rozszerzenia katalogu dedykowanych ćwiczeń korekcyjnych, które podtrzymują dobrostan fizycznych uczniów szkół muzycznych, plastycznych i baletowych.

3. Diagnoza czynników chroniących i czynników ryzyka oraz zachowań ryzykownych wśród uczniów szkół artystycznych

Zgodnie z Rozporządzeniem MEN z dnia 18. 08. 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (tj. Dz.U. 2020 r. poz. 1449) przeprowadzenie w każdym roku szkolnym diagnozy czynników chroniących i czynników ryzyka występujących w środowisku szkolnym, w tym zachowań ryzykownych związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów szkół artystycznych należy do obowiązków każdej szkoły artystycznej, zarówno z pionem ogólnokształcącym, jak i realizującej kształcenie wyłącznie artystyczne oraz każdej bursy szkolnictwa artystycznego. Diagnoza winna być zrealizowana w terminie do 30 dni od dnia rozpoczęcia roku szkolnego 2024/2025. Dopiero na podstawie uzyskanych wyników zespół do spraw programu wychowawczo-profilaktycznego opracowuje plan, którego najbardziej istotną część stanowi harmonogram konkretnych działań wychowawczo-profilaktycznych do realizacji w bieżącym roku szkolnym.

ZAŁĄCZNIK 2

Rekomendacje pedagoga i psychologa szkolnego zawarte w sprawozdaniu z realizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w Państwowym Liceum Sztuk Plastycznych im. Jacka Malczewskiego w Częstochowie w roku szkolnym 2023/2024

1. Rekomenduje się obejmowanie szczególną uwagą pedagoga, psychologa i wychowawców atmosfery oraz interakcji w grupach klasowych w celu szybkiego reagowania na zaobserwowane problemy emocjonalne, wychowawcze i edukacyjne uczniów oraz przeciwdziałania niewłaściwym postawom.
2. Podnoszenie skuteczności udzielanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej w obszarze współdziałania rodziców ze szkołą poprzez:
  - zapraszanie rodziców do korzystania z porad i konsultacji
  - uświadamianie rodzicom ich roli w procesie pomocy psychologicznej i wychowawczej podejmowanej w szkole wobec uczniów
  - podnoszenie kompetencji wychowawczych rodziców
  - wymaganie zaangażowania i współpracy rodziców ze szkołą w podejmowane działania wychowawcze wobec uczniów.
3. Stanowczo reagować na przypadki ujawnienia w szkole zagrożenia ucznia demoralizacją.
4. Kontynuować działania zorientowane na przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej.
5. Obejmować dalszą uwagą pedagoga, psychologa i wychowawców uczniów, wobec których w roku szkolnym 2023/24 podejmowano oddziaływania wychowawcze i interwencyjne.

ZAŁĄCZNIK 3

Diagnoza czynników ryzyka w Państwowym Liceum Sztuk Plastycznych im. Jacka Malczewskiego w Częstochowie na rok szkolny 2024/2025

W związku z planowaniem zadań wychowawczych i profilaktycznych szkoły, w dniach 5-15 września 2024 r. zrealizowano badanie ankietowe wśród uczniów, rodziców i nauczycieli. Celem badania była diagnoza środowiska szkolnego określająca czynniki ryzyka, które należy uwzględnić podczas planowania i realizacji szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego, na rok szkolny 2024/25.

Badanie odpowiadało rekomendacjom pedagoga szkolnego, zawartym w sprawozdaniu z realizacji Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej w szkole, w roku szkolnym 2023-24, oraz zaleceniom CEA zawartym w rekomendacjach wychowawczo-profilaktycznych na rok szkolny 2024/35. Badanie obejmujące uczniów, ich rodziców oraz nauczycieli zrealizowano przy pomocy ankiet on-line adresowanych osobno do każdej z badanych grup. Instrukcje oraz linki do kwestionariuszy udostępniono badanym przez e-dziennik w dniu 5 września br. Kwestionariusze zostały zamknięte w dniu 15 września br. Aby zapewnić uczniom poczucie anonimowości, co było konieczne do uzyskania możliwie dobrego obrazu czynników ryzyka i zagrożeń w szkole, w badaniu nie zbierano informacji nt. płci, wieku i przynależności do

grupy klasowej. Udział w badaniu diagnostycznym był dobrowolny. W badaniu udział wzięło: 56 uczniów (16% z 350 uczniów w szkole), 44 rodziców (co daje zaledwie 6% z ogółu 698 rodziców zarejestrowanych w e-dzienniku) oraz 29 nauczycieli.

W przypadku uczniów oraz rodziców jest to znacząco mniejsza ilość uczestników badania, w porównaniu do analogicznej diagnozy zrealizowanej we wrześniu 2023 r. (126 uczniów, 112 rodziców oraz 23 nauczycieli). Stąd trudno będzie uzyskać wymierne wskaźniki porównawcze, których uwzględnienie planowano podczas realizacji tegorocznej diagnozy.

Na niski udział adresatów ankiety mogły wpłynąć zmiany w funkcjonalności e-dziennika wprowadzane przez administratora Vulcan w trakcie wakacji. W ich wyniku użytkownicy musieli przeprowadzić powtórny rejestrację, bez której nie mogli otrzymywać komunikatów wysyłanych tym kanałem.

1. Poziom poczucia bezpieczeństwa w szkole w ocenie badanych

Szkola ma opinię bezpiecznego miejsca. Zdecydowana większość uczniów czuje się w szkole bezpiecznie – 93% uczniów, podobnie uważa 88% rodziców oraz 69% nauczycieli.

Większość uczniów dobrze się czuje w swoich grupach klasowych. Tak uważa 73% badanych uczniów, 82% rodziców oraz 52% nauczycieli. Podobnie jak w ubiegłym roku wśród badanych znalazła się kilkunastoosobowa grupa młodzieży, która w swojej klasie nie czuje się dobrze.

Należy tutaj odnieść się także do informacji zwrotnych od uczniów z których wynika, że brak dobrego samopoczucia części uczniów w klasie, jest związany z ogólnie słabą ich kondycją psychiczną, ale to nie oznacza, że w szkole nie czują się bezpiecznie.

Z informacji od uczniów niepokojące są dwa sygnały o wykluczaniu społecznym przez grupy klasowe osób które wyglądem lub zachowaniem odbiegają od oczekiwań grupy.

*- Klasa podzielona jest na grupki, ale dogadujemy się razem wykluczając pewne jednostki
- Nie mam żadnych. Zdarzają się nieprzyjemni ludzie, ale to wyjątki które i tak ze swoim nieodpowiednim zachowaniem zostaną skreślone społecznie.*

9% badanych uczniów przyznało, że z powodu przykrości doświadczanych przez rówieśników, zdarzało im się opuszczać zajęcia szkolne. O takich sytuacjach wie 11 rodziców 25 % rodziców oraz troje badanych nauczycieli.

2. Sytuacje przemocy rówieśniczej w szkole

W ankiecie ujawnione zostały przypadki dyskryminacji, znęcania oraz hejtu, z którymi uczniowie zetknęli się ze strony kolegów w szkole:

- a) znęcanie się psychiczne – 4 uczniów, 5 rodziców, 2 nauczycieli
- b) dyskryminowanie przez grupę klasową – 8 uczniów 9 rodziców, 6 nauczycieli
- c) hejt w internecie – 3 uczniów 5 rodziców, 9 nauczycieli

Pojawiły się także sygnały pojedynczych przypadków przemocy:

- d) pobicie – 0 2, 1
- e) prowokowanie do bójki – 1 uczeń 3, 1, 0
- f) wymuszanie pieniędzy – 0, 2,0
- g) Nic mi nie wiadomo o takich sytuacjach - 82% badanych, 79,5%, 62 %

3. Zagrożenia występujące w szkole, w opinii badanych

Diagnoza ujawniła przypadki następujących zagrożeń

- a) przemoc słowna – 24 (42%) uczniów, 13 rodziców (30 %), 7
- b) przemoc fizyczna – 4, 2, 1
- c) próba szantażu – 6, 3, 1
- d) zabranie lub uszkodzenie rzeczy należącej do innej osoby – 8, 4, 3
- d) sprzedaż narkotyków – 5, 2, 1
- e) wymuszanie pieniędzy przez innych uczniów – 1, 2, 0
- f) nic nie wiem o takich przypadkach – 31 (55,4%) 31 (70%), 21 (72%)

Spośród zagrożeń, rodzice uczniów wskazywali także na przypadki palenia tytoniu przez młodzież w toaletach dla uczniów.

Wyniki te wskazują, że uczniowie stosunkowo często stosują wobec siebie przemoc psychiczną, polegającą na wyzwiskach czy wykluczaniu. Przemoc fizyczna zdarza się rzadziej, ale – niestety, szkoła nie jest całkiem wolna od takich przypadków. Ujawnione zostały także incydenty związane z używkami.

4. Reagowanie na zagrożenia w szkole

Badani uczniowie wykazują raczej bierną postawę wobec takich incydentów. 9 uczniów przyznało, że nie reaguje wcale, 8 zgłosiło sytuację rodzicom, 2 poinformowały wychowawcę. Koresponduje to z informacjami uzyskanymi do rodziców, gdzie troje podjęło próby samodzielnego rozwiązania problemu, 5 skorzystało z pomocy wychowawcy, 2 działało w porozumieniu z pedagogiem lub psychologiem szkolnym.

Z informacji uzyskanych od nauczycieli wynika, że połowa ankietowanych nie miała sygnałów o powyższych zagrożeniach, a 14 z nich rozwiązywała problem w porozumieniu z dyrektorem 4, pedagogiem/ psychologiem 3, w porozumieniu z rodzicami 3 nauczycieli, samodzielnie – 3.

Wnioski:

Szkoła pozostaje przyjaznym dla uczniów miejscem, w której ogół uczniów czuje się dobrze i bezpiecznie. Należy jednak mieć na uwadze fakt, że szkoła nie jest jednak miejscem całkiem wolnym od przemocy rówieśniczej i innych zagrożeń.

Podobnie jak w ubiegłym roku diagnoza ujawniła występowanie w szkole przypadków agresji rówieśniczej: przemocy psychicznej, dyskryminowania przez grupę klasową oraz hejtu. W szkole zdarzały się przypadki zniszczenia lub zabrania cudzej własności. Ankieta wykazała także, że w szkole miały miejsce pojedyncze przypadki sięgania po używki, oraz przemocy fizycznej

Większość spośród wskazanych sytuacji jest znana także nauczycielom, którzy wobec ujawnionych przypadków przemocy podejmowali działania interwencyjne.

Wyniki ankiety jednoznacznie wskazują, że w szkole nadal występuje zagrożenie przemocą rówieśniczą, a skala tego zjawiska nie uległa oczekiwanemu zmniejszeniu, pomimo podejmowanych w ubiegłym roku szkolnym oddziaływań wychowawczo-profilaktycznych.

Czynniki ryzyka:

1. Zauważalna formy przemocy psychicznej, takiej jak agresja słowna czy hejt, negatywnie wpływają na jakość relacji w klasach i atmosferę szkoły. Brak poprawy w tym zakresie będzie negatywnie wpływał na ogólne samopoczucie uczniów, ich motywację oraz postrzeganie naszej szkoły jako miejsca przyjaznego i bezpiecznego.
2. Agresja słowna wśród młodzieży może eskalować i prowadzić do dalszych zachowań przemocowych.
3. Obserwowalne incydenty z sięganiem przez niektórych uczniów po używki.

Czynniki chroniące:

1. Wzmacnianie pozytywnej atmosfery w grupach klasowych, ze szczególnym naciskiem na wzajemny szacunek uczniów, oraz wzajemne respektowanie swoich granic.
2. Monitorowanie sytuacji w grupach klasowych przez wychowawców i reagowanie kadry pedagogicznej na każdy przypadek niewłaściwego zachowania.
3. Budowanie wśród młodzieży świadomych postaw i braku zgody na stosowanie przemocy względem siebie, lub kolegów.

Rekomendacje:

- Kontynuowanie działań w zakresie przeciwdziałania przemocy rówieśniczej realizowanych przez wychowawców w grupach klasowych i przy wsparciu z pedagogiem / psychologami szkolnymi.
- Wzmacnianie poczucia więzi uczniów ze szkołą i ich odpowiedzialności za bezpieczną atmosferę poprzez kontynuowanie oddziaływań wychowawczych i integracyjnych.
- Uwaga na sygnały świadczące o sięganiu po uczniów po substancje psychoaktywne i podejmowanie interwencji w każdym ujawnionym przypadku.
- Kontynuowanie działań w zakresie psychoprofilaktyki uzależnień.